

Verslag IROJ Antwerpen

Datum 09/12/2014

Aanwezig

Xenia Langen	Vertegenwoordiger minderjarigen
Shirley Wachener	Vertegenwoordiger ouders
Frank Van den Broeck	Vertegenwoordiger Centrum voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning
Frans Heylen	Vertegenwoordiger Centrum Algemeen Welzijnswerk
Stefan Van Loock	Vertegenwoordiger Centrum voor leerlingenbegeleiding
Jo Frans	Vertegenwoordiger Centrum voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning
Dirk Kaethoven	Vertegenwoordiger Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg
Veerle Vermeulen	Vertegenwoordiger Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg
Chantal Van Overvelt	Vertegenwoordiger Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
Jan Bots	Vertegenwoordiger Bijzondere Jeugdzorg
Walter De Proost	Vertegenwoordiger Bijzondere Jeugdzorg
Ingrid Van Eetvelt	Ondersteuningscentrum Jeugdhulp/Sociale Diensten Gerechtelijke Jeugdhulp
Dominick Vosters	Vlaamse Gemeenschap
Stef Anthoni	Vertrouwenscentrum Kindermishandeling
Philippe Van Daele	Jeugdmagistratuur
Karel Verleye	Jeugdmagistratuur
Josiane Van Huynegem	Vertegenwoordiger Centrum voor leerlingenbegeleiding
Kirsten Dereymaeker	Intersectorale toegangspoort

Verontschuldigd

Koen De Vylder	Vertegenwoordiger Centrum Algemeen Welzijnswerk
Rik Van Buggenhout	Vertegenwoordiger Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
Bart Geens	Centrum Algemeen Welzijnswerk
Eva Mangelschots	Centrum Algemeen Welzijnswerk

Jan De Ridder	Intersectorale Toegangspoort
Karen Dekoninck	Jeugdmagistratuur

Voorzitter Wim de Weerd (provincie)

Verslaggever Jessie Thys (provincie)

Agenda

1. Goedkeuring en opvolging vorig verslag
2. Oproep kandidaten IRPC
3. Delen van info tussen politie/parket en brede instap
4. Terugkoppeling studie/infodag 15/10 met koepels over brede instap
5. Brief VGPH
6. Rapportage monitoring
7. Uitbreiding Rechtstreeks Toegankelijke Hulp voor personen met een handicap n.a.v. het uitbreidingsbeleid 2015: advies IROJ
8. Uitbreiding crisis VAPH – 2 plaatsen voor GES: advies IROJ
9. Varia
 - Brief bekendmaking DOP's
 - Vormingsbehoeften provincie Antwerpen
 - Formulier onkostenvergoeding
 - Verslagen IROJ naar NSG
 - Data IROJ 2015 vastleggen

1. Goedkeuring en opvolging vorig verslag

Het verslag wordt goedgekeurd.

2. Oproep kandidaten IRPC

Vanuit de VAPH-sector werden er 2 kandidaten voorgesteld, waarvan 1 zou optreden als effectief lid en 1 als plaatsvervanger. Kandidaturen kunnen per mail worden ingediend bij eva.nouwen@jongerenwelzijn.be, die alle inzendingen zal bundelen en overmaken aan het managementcomité.

De IRPC is minstens samengesteld als volgt:

- twee vertegenwoordigers van de gebruikers van de jeugdhulp;
- een vertegenwoordiger van de jeugdhulpaanbieders van de sectoren Kind & Gezin, VAPH en Jongerenwelzijn (één per sector);
- een vertegenwoordiger van de erkende multidisciplinaire teams;
- de regiocoördinator van de toegangspoort;
- een vertegenwoordiger van de gemandateerde voorzieningen in de regio
- een vertegenwoordiger van het VAPH in de regio.

In de IRRPC zal er dus wel een vertegenwoordiging zijn van de bijzondere jeugdzorg en de gemandateerde voorzieningen, terwijl dit niet het geval is in het prioriteitenoverleg binnen de ITP.

De intersectorale toets die in de IRPC zal gebeuren lijkt een wel erg grote tijdsinvestering aangezien het enkel over VAPH dossiers gaat. Dit verklaart mee het beperkt aantal kandidaturen. Als alle betrokken sectoren vertegenwoordigd zijn, zou men het logisch vinden dat ook alle dossiers uit de verschillende sectoren behandeld worden.

In het proces van prioriteitsstelling zijn echter noch de sectoren noch de voorzieningen betrokken, terwijl zij wel instaan voor de opvang van die jongeren.

De aanwezigheid van de verschillende sectoren in de IRPC wordt evenwel als zeer zinvol gezien omdat er zeker raakvlakken zijn.

Het voorstel is om hierover meer verduidelijking te vragen vanuit het IROJ. Concreet stelt men de vraag om de prioritering voor alle dossiers op een eenvormige manier te laten verlopen bv door niet enkel VAPH dossiers toe te laten binnen de IRPC.

Omdat een decreetwijziging nodig is om meerdere typemodules te kunnen bekijken in de IRPC, wordt voorgesteld om als tussenstap ook in het prioriteitenoverleg een vertegenwoordiging van alle sectoren te voorzien. Dit met als doel om op termijn te komen tot 1 structureel prioriteitenorgaan.

Vanuit het IROJ zal een brief met dit voorstel gericht worden aan Jean-Pierre Vanhee, met Jan De Ridder in CC.

Bijkomend ter info:

Er is geen hiërarchie tussen prioriteiten, de voorziening is eraan gehouden iemand met prioriteit op te nemen.

In geval van een “hoogdringende vraag” is de voorziening verplicht een kandidaat op te nemen. Deze staan in INSISTO in het rood aangegeven. Dit zijn jongeren in fase 2. Dit kan escaleren naar fase 3, maar ook dan blijft het een overlegmodel en kan de directie de opname nog weigeren. Het is vooral de bedoeling om in dat geval samen te zitten en te bekijken op welke manier hulp kan geboden worden. Het fase 3 overleg is wel een toewijzingsoverleg waar normaal gezien altijd een netwerkoeverleg aan vooraf gaat. Het is de jeugdhulpregie die bepaalt of fase 2 overgaat in fase 3. In de praktijk zijn de meeste fase 3 dossiers ook effectief geplaatst.

3. Delen van info tussen politie/parket en brede instap

In september werd een omzendbrief opgemaakt voor het arrondissement Antwerpen en Limburg, waarin het parket de politie aanstuurt. Deze omzendbrief omvat een situering van het decreet en geeft uitleg over nieuwe begrippen, diensten en het procedureverloop bij opdrachten van de politie.

In geval er een POS wordt vastgesteld vraagt het parket een omstandige omschrijving met een inschatting van de urgentie en vraagt het ook te pijlen naar de bereidheid om vrijwillige hulpverlening te aanvaarden. Indien men hiertoe bereid is, dient de politie door te verwijzen en op te volgen of ze zich inderdaad hebben aangemeld en hulp is opgestart. In het andere geval dienen zij aan te melden bij de gemandateerde voorziening voor een onderzoek maatschappelijke noodzaak en de aanmelding te motiveren of er tenminste op aan te dringen dat de aanmelding gebeurt.

Als er een melding binnenkomt zal het parket voorrang geven aan de vrijwillige hulpverlening. Voor het parket is het belangrijk om weten dat deze vrijwillige hulpverlening ook effectief wordt opgenomen en van start is gegaan. Informatie hierover is echter nooit inhoudelijk, maar beperkt zicht tot de melding dat men is langs geweest en al dan niet heeft meegewerkt. Over het algemeen loopt dit goed, maar soms gaat het moeilijk omdat bepaalde instanties geen antwoorden op vragen van politie of parket wensen te formuleren, wat dan weer leidt tot teveel juridische inmenging van politie of parket.

Er blijven echter nog vragen rond het beroepsgeheim en de betrokkenheid van de hulpverleners.

Ook leeft de bezorgdheid dat de brede instap een poort voor de poort wordt.

Om nog aanpassingen te doen aan deze omzendbrief moeten er voldoende wijzigingen zijn. Het is in alle geval een thema dat overal naar boven komt en men merkt dat er ad hoc oplossingen worden gezocht, wat ver van ideaal is.

Er zou in dit verband een omzendbrief op komst zijn van Vandeurzen, maar het is nog onduidelijk wanneer deze er effectief zal zijn. Er is vraag naar overleg hierover en er wordt op gewezen dat duidelijk moet zijn op wie de omzendbrief van toepassing is. Justitie, welzijn en onderwijs zouden hierover tot een akkoord moeten komen, zeker als het gaat over het doorgeven van informatie.

Vanuit het IROJ wil men het signaal geven dat de omzendbrief voor politie een onduidelijkheid schept door het feit dat het fundament van hoe info wordt uitgewisseld niet is opgelost.

De omzendbrief stelt daardoor dat de hulpverlening info gaat geven, maar net hiervoor zijn ze eigenlijk strafbaar. Dit staat haaks op de verwachting van het parket en schept dus ook een wettelijk probleem. Dit zal per brief gemeld worden aan het parket generaal met de vraag om een kader uit te tekenen zodat dit helder en duidelijk wordt voor alle betrokken partijen.

Omzendbrief van het parket aan de politie zal nog aan de leden van het IROJ bezorgd worden.

4. Terugkoppeling studie/infodag 15/10 met koepels over brede instap

1. Een interregionaal overleg brede instap vond plaats op 15 oktober 2014 met als doel een aanzet van antwoord te formuleren op de onduidelijkheden in de typemodules brede instap (MC 20140616). Het forum werd gericht en evenwichtig samengesteld, rekening houdend met de verschillende regio's, sectoren en werkvormen. Ook een vertegenwoordiging van de koepels was aanwezig. De conclusies uit de bijeenkomst vormen de basis voor een vernieuwd kader brede instap. Deze wordt uitgewerkt door het Departement WVG i.s.m. de 3 betrokken administraties (W&S, K&G en het departement onderwijs).

2. De onduidelijkheden in de (sectorale) typemodules brede instap gaan gepaard met verwarring over de positie van de brede instap in het nieuwe landschap. Dit bleek uit het interregionaal overleg brede instap en wordt bevestigd in de meerdere IROJ-

verslaggeving. Het Departement WVG en de drie genoemde administraties zien in het vernieuwde kader brede instap de opstap naar een intersectoraal debat i.f.v. de versteviging van de positie van de brede instap.

3. Het nieuwe landschap leidt tot spanningen in de verhouding tussen brede instap-justitiële partners.

Typemodule Brede Instap

Op basis van de consultatie van het werkveld én een analyse van de bestaande typemodules blijkt dat het aanbieden van korte hulp aansluitend op de instaprocedure niet tot het gemeenschappelijke aanbod van de brede instap behoort. Voor het inschakelen van dergelijke korte hulp doet de brede instap een beroep op het aanbod dat zich bevindt in de probleemgebonden hulp. De voorzieningen die brede instap organiseren, definiëren 'korte hulp' als een effect eigen aan het doorlopen van de instaprocedure. Het stimuleren van eigen krachten en het zoeken naar oplossingen, ook buiten de jeugdhulp, zijn kernactiviteiten die tot het huidige aanbod van de brede instap behoren, maar niet opgenomen zijn in de omschrijving. Het woord 'instaprocedure' is daarom ongelukkig gekozen, bovendien wekt deze term de indruk dat de brede instap een "toegangspoort" is van het aanbod van de probleemgebonden rechtstreeks toegankelijke hulp. Volgende omschrijving werd unaniem aanvaard: "de brede instap leidt vanuit het aanbieden van een laagdrempelig onthaal zorgvuldig toe naar het meest passende antwoord, zowel in de jeugdhulp als daarbuiten."

Voorstel

Profiel brede instap bijsturen door korte hulp te erkennen als een aanbod dat inherent is aan het doorlopen van de instaprocedure. Term 'instaprocedure' verlaten en 'krachtgericht werken' opnemen als kernactiviteit. Definitie 'verwijzen' aanpassen zodat ook mogelijkheden buiten de jeugdhulp expliciet in beeld komen. Informatieverstrekking niet langer beschouwen als extra activiteit, maar als een activiteit die kan voortvloeien uit het onthaal. We verankeren dit profiel in één of meerdere typemodule(s) brede instap. Conform de sectorale regelgeving en de huidige praktijk van de CLB en K&G positioneren we 'korte hulp als aanbod aansluitend op de instaprocedure' binnen de probleemgebonden hulp. De typemodules Info & Advies van de CLB en AWW worden geschrapt(dubbele modulering).

Positionering Brede Instap

Werkveld brede instap geeft aan dat huidige, onduidelijke kader verwarring en verkeerde verwachtingen creëert t.a.v. andere hulpaanbieders IJH en de gemandateerde voorzieningen, o.a.: brede instap als exclusieve poort voor RTJ (en andersom: brede instap als verwijzer zonder geloofwaardig mandaat), brede instap als aanbod dat kortdurende begeleiding in huis heeft, brede instap als doorgeefluik van feedback naar politie.

Uit de consultatie van het werkveld blijkt dat de brede instap een onduidelijk profiel heeft t.o.v. aanbod met gelijkaardige kenmerken (binnen probleemgebonden hulp bvb. DOP's, eerstelijnspsychologische functie GGZ). Men signaleert dat een

naadloze overgang vanuit de brede instap naar de probleemgebonden hulp onvoldoende is verzekerd:

- Aanbod in probleemgebonden hulp en de organisatie van de toegang tot dat aanbod is zeer divers en onvoldoende transparant.
- Bij verwijzing ontbreekt het de brede instap aan mandaat.
- Wachtlijsten dwingen brede instap en/ of probleemgebonden hulp in de rol van overbruggingshulp.
- Extra taakbelasting gepaard met het invullen van A- en M-docs en het opnemen van de rol van contactpersoon-aanmelder resulteert in een carrousel van verwijzingen: cliënten worden verwezen naar de brede instap door professionele hulpverleners om een A- of M-doc in te vullen.

Voorstel

Sectorale administraties werken verder aan een duidelijk profiel voor brede instap en onderzoeken wat er nodig is om mandaat en positie in het landschap te versterken. IROJ's kunnen opdracht krijgen om binnen dit uitgewerkte kader acties te ondernemen om:

- de verwachtingen tav de brede instap bij te sturen
- een naadloze overgang tussen brede instap en probleemgebonden hulp te garanderen.

We koppelen deze beweging aan een bekendmaking van het aanbod brede instap door de uitwerking van een Vlaamse campagne die bij voorkeur start in september 2015.

Verhouding brede instap – justitie

In nieuwe landschap krijgen diensten brede instap geregeld “verwijzingen” van politie, vaak met de vraag of men een attest van aanwezigheid wil meegeven.

Vanuit de IROJ geven hulpaanbieders brede instap aan dat ze geen informatie doorgeven aan politie en parket. Vanuit het beroepsgeheim en het Decreet Rechtspositie van de Minderjarige is infodeling met de politie uitgesloten.

Binnen enkele afgebakende domeinen bestaan er wel samenwerkingsprotocollen om beperkte feedback aan justitie mogelijk te maken, nl. bij slachtofferhulp/ familiaal geweld (AWW) en de spijbelproblematiek (onderwijs).

In de IROJ zijn er voor-en tegenstanders om de enge interpretatie van de wettelijke zwijgplicht te versoepelen. Voorstanders van een verbreding verwijzen naar een aantal recente ontwikkelingen, zoals het Protocol van Moed waarin men zoekt naar een vernieuwd samenwerkingskader tussen hulpverlening en justitie. Tegenstanders wijzen op het belang van de vertrouwensband met de cliënt en de vrees voor het beeld van de brede instap als een controlerende of sanctionerende instantie.

Algemeen wordt opgemerkt dat de problematiek van samenwerking met politie/ parket ruimer moet worden opgevat dan gegevensdeling. Er zijn grote verschillen in aanpak tussen politiezones en parketten. Voor politie zelf is het vaak niet duidelijk welke weg ze moeten volgen. Er is nood aan overleg met politie/ parket om af te stemmen over waar ze wel en niet voor bij de brede instap terecht kunnen.

Het is onduidelijk welke rol de Raden voor Kindermishandeling kunnen vervullen in deze bespreking.

Voorstel:
 voorleggen van ontwikkelingen op “Vlaams forum voor Kindermishandeling”
 met het oog op het creëren van duidelijkheid.

5. Brief VGPH

De bemerkingen die in de brief worden gemaakt worden wel gevolgd en het is correct dat er nog geen cliëntforum is, maar er wordt wel ondersteuning voorzien voor cliëntvertegenwoordigers in de IROJ's.

Eventueel kan cliëntparticipatie op een later IROJ opnieuw geagendeerd worden om ten gronde te bespreken. Hier is sprake van een structureel en Vlaams probleem dat erkend wordt, maar eigenlijk is het vooral de manier waarop vorm gegeven wordt aan cliëntparticipatie dat problematisch is. Het is dit signaal dat naar het Vlaamse niveau moet gegeven worden.

Het IROJ spreekt zich positief uit over cliëntvertegenwoordiging vanuit het VAPH en bezorgd dit antwoord aan VGPH

In verleden is hier op Vlaams niveau al overleg rond geweest maar men is nog niet tot een vergelijk gekomen. Anderzijds zijn andere cliëntvertegenwoordigers wél aanwezig en kiezen de afwezigen ervoor om niet deel te nemen met als argument dat het cliëntforum er nog niet is. Vanuit de VAPH-voorzieningen is het signaal al gegeven dat zij dit belangrijk blijven vinden en erop aandringen dat er zo snel mogelijk een oplossing komt om deze participatie toch te realiseren.

In tussentijd kan in het IROJ gekeken worden hoe de inbreng van cliëntvertegenwoordigers geoptimaliseerd kan worden. Dit wordt op een later tijdstip terug opgenomen. Een mogelijke piste is om thematisch invulling te geven aan cliëntvertegenwoordiging.

6. Rapportage monitoring

Uiterlijk op 19/10 moeten de rapportagedocumenten aan Dominick worden terug bezorgd .

Het doel was te komen tot 1 document per regio, maar is anders uitgedraaid, zodanig zijn al 5 provinciale documenten ingediend. Deze zijn dan door Dominick samengebracht in 1 document.

Uit de eerste screening komen een aantal opvallende punten naar voor. Er zijn zeker een aantal sterke punten op gelijst naast heel wat knelpunten.

Sterke punten:

De samenwerking met crisismeldpunten loopt goed; de gemandateerde voorzieningen worden sterk erkend in hun nieuwe positie, vnl hun consultfunctie wordt positief ervaren; de medewerkers zelf zijn een grote bron aan info waar ze snel en vlot bij terecht kunnen; er wordt meer preventief en krachtgericht gewerkt; de hulpverlening begint mekaar beter te kennen en samenwerking komt tot stand.

Knelpunten:

de nieuwe structuur voelt heel bureaucratisch aan; men heeft het gevoel dat de werkdruk veel hoger ligt dan voordien; het invullen van het A- en M-document neemt veel tijd in beslag; omgaan met crisis en verontrusting vraagt meer van hulpverleners; de verhouding hulpverlening-politie is nog niet optimaal; er is nog te weinig kennis van het landschap en de nieuwe structuren; de vraag wie het A-document eigenlijk moet invullen zorgt voor verwarring wanneer er meerdere hulpverleners betrokken zijn; het is niet praktisch om het A-document om samen met cliënt in te vullen; de technische problemen zijn nog niet allemaal opgelost.

Deze synthese is nog onvolledig en is maar een eerste greep uit de bevindingen, het volledige rapport wordt bezorgd zodra het klaar is.

Het gaat om een kwalitatieve rapportage en de vraag wordt gesteld of er ook cijfermateriaal beschikbaar is. Dit zal worden bekeken en datgene wat beschikbaar is, wordt meegegeven ter voorbereiding van het IROJ van 20 januari 2015.

Daarnaast wordt ook de vraag gesteld of er geen betere methodiek is dan al deze open vragen. Dit maakt het een lijvig document waardoor het invullen ook erg tijdsintensief is.

7. Uitbreiding Rechtstreeks Toegankelijke Hulp voor personen met een handicap n.a.v. het uitbreidingsbeleid 2015: advies IROJ

Inzake deze uitbreiding RTH werd er geen formele vraag om advies aan het IROJ gesteld. Bovendien heeft het IROJ nog geen mogelijkheid gehad om zich te organiseren rond advisering. Zoals eerder al werd gesteld beschikken de leden van het IROJ niet over een globaal overzicht van de aanwezige hulpverlening en is het daardoor onduidelijk waarmee rekening moet of kan gehouden worden. Er kan evenmin een vergelijking tussen de huidige en toekomstige situatie worden gemaakt. Het IROJ zal daarom nu geen advies uitbrengen over deze uitbreiding.

De transparantie die in deze geboden wordt, wordt echter ten zeerste gewaardeerd en kan een eerste stap zijn om zicht te krijgen op de werkwijze en parameters die gebruikt worden binnen de VAPH-sector. Wanneer het plan is afgerond in januari vraagt men dan ook een toelichting hiervan op het IROJ.

Conclusie is: het IROJ geeft nu geen advies.

8. Uitbreiding crisis VAPH – 2 plaatsen voor GES: advies IROJ

Er zijn geen kandidaten voor deze bijkomende crisisplaatsen. Crisishulp aanbieden is niet altijd evident. Op 30 januari wordt hierover terug overleg gepland.

9. Varia

- **Brief bekendmaking DOP's**

De voorstelling van de DOP's wordt geagendeerd op de netwerkstuurgroepen en niet op het IROJ.

- **Vormingsbehoeften provincie Antwerpen**

Monitoring en rapportage zijn hierin richtinggevend, maar de vraag wordt gesteld of er vanuit regio Antwerpen nog bijkomende vormingsbehoeften zijn.

De afspraak is dat deze tegen volgend IROJ worden opgesteld.

Eventueel kan dit ook geagendeerd worden op de netwerkstuurgroepen.

- **Formulier onkostenvergoeding**

Er is nog onduidelijk of de onkostenvergoeding ten persoonlijke titel zal zijn of voor voorziening. Wel is geweten dat er in ieder geval een vergoeding zal uitbetaald worden begin 2015.

- **Verslagen IROJ naar NSG**

De verslagen van de netwerkstuurgroepen werden aan de leden van het IROJ bezorgd.

Het IROJ gaat ermee akkoord dat ook de verslagen van het IROJ aan de netwerkstuurgroepen worden bezorgd.

- **Data IROJ 2015:**

20/1 om 9.30u in zaal 11, 2de verdieping

- Verdere datums zullen worden doorgegeven door de voorzitter, het begin uur (9.30u) wordt hierbij gerespecteerd

AFSPRAKENROOSTER

Afspraak	Wie	Tegen	Status	Opmerking